

Kirken Underviser

Tema: Kirken i dialog med religion og kultur

Religionsdialog i Israel

I Israel er skolesystemet lige så kulturelt og religiøst opdelt som resten af samfundet. En undtagelse er de seks Hand in Hand skoler, hvor jødiske og arabiske børn undervises sammen.

Af Preben Medom Hansen, konsulent i Folkekirkens Skoletjeneste i Silkeborg KK44

Foto: Peter Ulvsgaard

I Danmark er etnisk og religiøst blandede skoler »business af usual«, men i Israel er det nærmest uhørt. Og Hand in Hand skolerne møder da også modstand både fra ultraortodokse jøder og radikale muslimske palæstinensere. Ikke desto mindre er bevægelsen vokset fra én skole i 1998 til nu seks skoler. Jeg var sammen med en gruppe kollegaer fra de folkekirkelige skoletjenester på studierejse til Israel i efteråret 2016. Her besøgte vi blandt andet Hand in Hand skolen i Jerusalem.

Interview med en jødisk og en arabisk elev

Jude og Gil fra 10. årgang fortalte om dagligdagen og svarede på spørgsmål. Jude har jødisk baggrund og Gil arabisk. De var virkelig seje, charmerende og meget ærlige. Begge de unge var bevidste om spændingerne, volden og den politiske situation, men de var også fast besluttede på at ville leve et almindeligt liv med deres kammerater. De fortalte blandt andet, hvordan det nærmest er umuligt

at markere den jødiske selvstændighedsdag på en ordentlig måde, fordi det er en festdag for jøderne, men for palæstinenserne den dag, hvor deres land blev taget fra dem.

»On my other school we really never talked about Jews. Even when terrorist attacks happened, we didn't talk about that. Here we talk

...«

Gil, arabisk elev

Et opdelt land

Som besøgende i Israel bliver man overrasket – ja faktisk chokeret – over, hvor hård og dyb konflikten er. Særligt i Jerusalem er spændingerne voldsomme. Byen er nærmest militariseret med israelske soldater på hvert andet gadehjørne. Byen er opdelt i jødiske og arabiske områder, og hele konflikten har sit historiske og symbolske centrum ved tempelbjerget. Her mødes Jerusalems mange ortodokse jøder i bøn ved Vestmuren, mens muslimerne kaldes til bøn i den guldkuplede Klippemoské 30 meter højere oppe. Vestmuren og klippemoskéen betyder, at Jerusalem regnes for en hellig by i både jødedom og islam – og begge parter gør krav på byen. Men for tiden er det Israel, der har de militære muskler og dermed kontrollen.

It's a normal school – but with Arabs and Jews. We don't fight about politics. When we fight, it's about football.

Jude, jødisk elev

Konfliktløsning og kulturel forståelse som bevidst strategi i undervisningen

Hand in Hand skolen i Jerusalem er den største af seks lignende skoler i Israel. Knap 700 elever fra børnehaven til 12. klassetrin bliver her undervist af en meget dedikeret flok lærere. I de fleste timer undervises der på både arabisk og hebraisk, og målet er, at alle elever ender med at mestre begge sprog – foruden engelsk som eleverne har fra 3. årgang.

Helt fra de små klasser bliver der arbejdet bevidst med konfliktløsning og kulturel forståelse. Både jødiske, arabiske og kristne højtider og traditioner markeres og forklares (der er også en mindre andel kristne elever på skolen). Og der er mange projektforsøg om de forskellige kulturer og ikke mindst om de erfaringer og idealer, som er fælles for alle.

Israels nyere historie bliver beskrevet vidt forskelligt afhængig af, hvem der fortæller den. Hvis man sammenligner en jødisk og en palæstinensisk gennemgang af perioden 1900 til 2017, bliver man mindet om, at historie ikke er en objektiv videnskab, men en kampplads. I Hand in Hand skolerne er historieundervisningen derfor også flerstrengt sådan, at eleverne erfarer, hvordan fortiden og nutiden opleves og tolkes forskelligt alt efter baggrund og ståsted. Lærerne fortalte, at når målet er integration og forståelse, er det ikke nok at placere børnene i samme klasse. Man må hver dag arbejde med at lære hinandens traditioner og kultur at kende.

»Some people are bad and some people are good. That goes for arabs too. Some of us care, and some people don't. You have to look beyond some people's actions ...«

Gil

Besøget på Hand in Hand skolen var et opløftende højdepunkt på vores studietur. I et land, hvor den hårde konfrontationslinje ellers hersker, virker en modbevægelse som Hand in Hand helt nødvendig. Og så var det befriende at opleve, hvordan skoleelever på mange måder er ens over hele verden – de har fx ikke travlt med at komme tilbage til undervisningen...

Lærer: Maybe one final question –before you have to go back to class.

Jude: No, no, no, no, no – that's fine. Take your time!